

i sin helhed tjener til sikkerhed for de samlede forpligtelser, hvad enten de er erhvervsmæssige eller private, og tilsvarende tilfalder hele virksomhedens overskud den erhvervsdrivende, der også personligt må dække et eventuelt underskud.

Da det således ikke kan læses direkte ud af den erhvervsdrivendes regnskaber, hvortil et givet lån er anvendt, er skattemyndighederne ved afgørelsen af, om renterne af en låneoptagelse kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst eller i de pålignede skatter, henvist til at skønne over, om *det på baggrund af en samlet vurdering af skatteyderens økonomiske dispositioner kan anses for sandsynligt, at låneprovenuet er anvendt i erhvervsvirksomheden.*

Ved denne vurdering må der lægges vægt på samtlige omstændigheder i forbindelse med låneoptagelsen. For eksempel vil det kunne være af betydning, hvem der har ydet lånet, og på hvilke vilkår, samt om der er stillet sikkerhed for lånet og i bekræftende fald hvilken.

Ved vurderingen må der således være en formodning for, at lån, der er ydet af et realkreditinstitut eller andet pengeinstitut som prioritetslån i fast ejendom, der — som f. eks. en ejerbolig — tjener et privat forbrugsformål, er medgået til finansiering af dette forbrug. Denne formodning vil efter sagens natur vanskeligt kunne afkræftes, hvor det drejer sig om prioritetsgæld, der er optaget i forbindelse med ejerboligens anskaffelse. Det samme gælder et byggelån vedrørende ejerboligen og en prioritetsgæld, der er optaget til indfrielse af byggelån eller sælgerprioritet. Derimod vil den skattepligtige efter omstændighederne kunne godtgøre, at en del af provenuet i forbindelse med en omprioritering af ejerboligen, nemlig provenuet af tillægslånet eller låneforøgelsen, kan være anvendt til finansiering af den erhvervsmæssige virksomhed.

En tilsvarende formodning vil også gælde lån, der optages i forbindelse med anskaffelse af varige forbrugsgoder, som f. eks. biler, lystbåde, hårde hvidevarer osv., og for hvilke der enten stilles sikkerhed i de pågældende goder, eller hvor ejendomsretten er forbeholdt af sælgeren (afbetalingsgæld).

Meget ofte vil de daglige ind- og udbetalinger i en erhvervsvirksomhed foregå over en konto i et pengeinstitut, således at virksomheden har et løbende — og stadig varierende — gældsforhold til pengeinstituttet, som regel i form af en kassekredit. På en sådan kassekredit eller lignende kredit med adgang til variabel udnyttelse vil virksomhedens indehaver også kunne hæve til privatforbrug. Det kan imidlertid være vanskeligt at opgøre på årsbasis, hvor meget de private udtræk på kreditten beløber sig

til, og det vil i øvrigt heller ikke give et realistisk grundlag for at bedømme, i hvilket omfang kreditten er anvendt til ikke-erhvervsmæssige formål. Det måtte i hvert fald forudsætte, at samtlige ind- og udbetalinger passerede kreditkontoen. Endvidere må det erindres, at årets indsatninger kan repræsentere både virksomhedsmidler og private midler. Selv om det kunne lade sig gøre at øremærke de enkelte træk på kreditten, ville det alligevel støde på store vanskeligheder at skulle beregne den del af de påløbne kreditrenter, som kunne siges at vedrøre de ikke-erhvervsmæssige udtræk. Man må derfor normalt akceptere, at hele kreditten (og dermed den fulde udgift til renter og løbende provision) skattemæssigt betragtes som gæld vedrørende virksomheden, i hvert fald så længe gælden sammenlagt med den øvrige virksomhedsgæld (f. eks. varegæld, restgæld på driftsmidler, prioritetsgæld i driftsbygninger) står i et rimeligt forhold til virksomhedens omfang og behov for lånekapital.

I tilfælde, hvor virksomhedens passiver (herunder gælden på kassekreditten) overstiger dens aktiver, og i tilfælde, hvor de samlede passiver forøges væsentligt, uden at det modsvares af en forøgelse af aktiverens værdi eller er begrundet i særlige forhold som f. eks. et driftsunderskud, kan der derimod blive tale om, at gældsforøgelsen — eller en del heraf — ikke kan anses for at være nødvendig for at erhverve eller sikre indtægten fra virksomheden. I sådanne tilfælde vil den hertil svarende del af renteutgiften ikke kunne fratrækkes som en driftsudgift, men alene give grundlag for fradrag i de beregnede skatter.

Endelig vil der ved bedømmelsen kunne lægges vægt på sammenhængen mellem låneoptagelsen og andre dispositioner, som den selvstændige erhvervsdrivende har foretaget. Således vil f. eks. større økonomiske dispositioner af privat karakter (f. eks. anskaffelse af større varige forbrugsgoder), som der ikke er dækning for i virksomhedens overskud eller i privat opsparing, og som er foretaget i forbindelse med en låneoptagelse i erhvervsvirksomheden, kunne medføre, at der ikke gives fradrag ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for renterne af denne låneoptagelse.

Efter forslaget er det ikke blot en betingelse for fradragsret ved opgørelse af den skattepligtige indkomst, at gælden er stiftet for at erhverve, sikre og vedligeholde en indtægt ved erhvervsmæssig virksomhed. Det er yderligere en betingelse, at gælden opretholdes til dette formål. Den skattepligtige kan således ikke bevare retten til indkomstradrag for renter af gæld, der oprindeligt blev optaget med erhvervsmæssigt formål, men som siden er overgået